

Posudek vedoucího diplomové práce

Jméno diplomanta: Judita Hrabčáková

Téma a rozsah práce: Dohody o ochraně investic a právo EU (76 s. včetně seznamu pramenů, abstraktu a klíčových slov.

Datum odevzdání práce: únor 2013

1. Aktuálnost (novost) tématu:

Diplomantka se ve své práci zabývá na výsost aktuálním tématem. Komise EU se sice snaží prosadit se se svými představami o budoucnosti ochrany investic. Bouřlivé diskuse se týkají extra-EU stejně jako intra-EU BITs. Ostatně otázku platnosti intra-EU BITs po přistoupení k EU a pak ještě po přijetí Lisabonské smlouvy jako první zvedli právní zástupci České republiky a posléze i Slovenska hned v několika investičních sporech. Ani v jednom zatím se svojí námitkou neuspěli, nejdále se dostali zatím v případě Eureko v Slovensko, kde zatím tvrdí, že by intra-EU BITs uzavřená mezi ČSFR (a poté převzatá jak Slovenskem, tak Českou republikou) automaticky přestala platit po přijetí Lisabonské smlouvy, odmítl 29. března 2012 frankfurtský vyšší oblastní soud. Otázkou je, zda a za jakých okolností by se spor mohl dostat k ECJ a jak by tento nejvyšší soudní orgán mohl rozhodnout. Jak je vidět z výše uvedeného, zvolené téma je skutečně nadmíru aktuální a zdá se, že to ještě několik let vydrží. Důvodem je zejména skutečnost, že stávající intra-EU BIT jsou uzavírány zpravidla na 5 až deset let a diskuse se začínají vést i o přesahu jejich platnosti po jejich předčasném vypovězení nebo zrušení na základě dohody smluvních stran.

2. Náročnost tématu:

Zpracování práce vyžadovalo, aby diplomantka prostudovala řadu relevantních sekundárních informačních zdrojů, zejména monografií a odborných článků, zejména. Téma vyžadovalo rovněž důkladné seznámení se se zdroji primárními, ať už s relevantní smluvní úpravou nebo rozhodnutími rozhodčích tribunálů, národních soudů a soudů evropských S těmi v souvislosti s problematikou extra-EU BITs. Diplomantka tento úkol zvládla, i když je nutno podotknout, že se mohla pokusit najít ještě více sekundárních zdrojů, zejména odborných článků. Použité

prameny však umožnily sepsat práci na velmi slušné úrovni a postihnout v ní většinu základních otázek spojených se zvoleným tématem.

3. Hodnocení práce:

Práce je členěna do 3 částí a jejím jádrem je 2 kapitola. Ta je systematicky členěna do 4 dále členěných subkapitol. V první subkapitole kapitoly 2 - „*Medzinárodne dohody o ochrane investícií*“ - diplomantka popisuje prameny práva zahraničních investic v EU, zejména sumarizuje aktuální stav a tuto část doplňuje o obecný historický přehled. Ve druhé subkapitole - „*Definícia investície a investora*“ - analyzuje pojmy podle stávajících platných BITs s rozhodovací praxí SDEU a všímá si některých rozdílů mezi široce pojatými definicemi ob. kompetenci EU v oblasti zahraničních investic po přijetí Lisabonské smlouvy a dopad, jaký má Lisabonská smlouva na investiční smlázanými v BITs a poněkud restriktivnějším pojetí SDEU. Ekonomické rozdíly mezi jednotlivými členskými státy EU povedou patrně k bouřlivé diskusi o tom, jak by měla vypadat definice investice modelové EU BIT, třetí subkapitola - „*Štandardy medzinárodnej ochrany zahraničných investícií*“, popisuje představy tvůrců EU Model BIT o standardech zacházení se zahraničními investicemi a potvrzuje, že se v zásadě se drží osvědčeného a prověřeného mezinárodních standardu a čtvrtá kapitola, „*Riešenie sporov*“ v níž je podán přehled stávajících možností doplněný o analýzu některých intra-EU sporů, které jsou stále diskutovány v souvislosti s tvrzenou snahou žalovaných států přenést řešení investičního sporu od rozhodčích tribunálů na judiciální orgány fungující v rámci EU. Taková snaha by v případě úspěšnosti nepochybně vedla k podřízení sporů primárně vnitrostátním soudům.

Je zjevné, že práce nemůže zabíhat do příliš velkých prodrobností a že by každá z dílčích analýz mohla podstatně přesáhnout rozsah stanovený pro diplomové práce, přesto je podaný přehled zpracován docela pečlivě a srozumitelně.

4. Přípomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě:

Práce je po formální stránce velmi dobře zpracována, na velmi slušné úrovni je práce s citovanými primárními i sekundárními prameny. Práce je logicky členěna, autorka se drží zvolené struktury a práci lze z formálního hlediska hodnotit kladně.

5. Doporučení:

Celkově práci hodnotím kladně, diplomantka prokazuje, že je schopna zorientovat se v poměrně komplexní problematice a zpracovat ji srozumitelným způsobem. Pro ústní obhajobu bych rád položil následující otázky:

Jaký je současný názor EU na platnost stávajících intra-EU BITs

Jak se bude lišit pojem investora a investice v plánované EU model BIT od standardní dikce obsažené ve stávajících smlouvách zavazujících členské státy.

Budou po přijetí EU BIT a po výpovědi intra-EU BITs stále v platnosti ustanovení garantující investorům ochranu dalších 10 a více let po ukončení platnosti smluv?

V Praze dne 23. února 2013

Vladimír Balaš